

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1884

Αθήνα, 19 Φεβρουαρίου 2021
Αριθ. Πρωτ. 24/2021

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

40ό Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας Αθήνα, Σεπτέμβριος 2021

Λήξη προθεσμίας υποβολής συμμετοχών: Δευτέρα, 31 Μαΐου 2021

Οργανωτική Επιτροπή:-

Μαρία Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου, Ιωάννα Μπίθα, Μαρία Καζανάκη-Λάππα,
Αναστασία Δρανδάκη και Παγώνα Παπαδοπούλου

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας, επειδή οι ιδιαίτερες συνθήκες που έχει δημιουργήσει η πανδημία δεν επέτρεψαν τη διεξαγωγή του Συμποσίου το 2020, ανακοινώνει την πρόθεσή του να το πραγματοποιήσει τον Σεπτέμβριο του 2021 στην Αθήνα, είτε με φυσική παρουσία είτε διαδικτυακά.

Στο 40ό Συμπόσιο της ΧΑΕ μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να λάβουν μέρος όλοι όσοι θα συμμετείχαν στο Συμπόσιο του 2020, αφού επιβεβαιώσουν τη συμμετοχή τους με την αποστολή σχετικού μηνύματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση της ΧΑΕ (δεν απαιτείται εκ νέου αποστολή των περιλήψεων και λοιπών στοιχείων). Μπορούν επίσης να υποβληθούν νέες αιτήσεις –είτε για ελεύθερη ανακοίνωση, είτε στο πλαίσιο του ειδικού θέματος–, οι οποίες θα πρέπει να κατατεθούν μαζί με τις περιλήψεις έως και την Δευτέρα 31 Μαΐου 2021. Σημειώνεται ότι το ειδικό θέμα της Ημερίδας παραμένει «Η βυζαντινή προσωπογραφία μέσα από τα αρχαιολογικά τεκμήρια, τα έργα τέχνης και τις επιγραφικές μαρτυρίες (4ος-15ος αιώνας)».

Ακολουθούν πληροφορίες για το ειδικό θέμα και τους όρους συμμετοχής στο Συμπόσιο.

Ειδικό θέμα ημερίδας του 40ού Συμποσίου της XAE

Η βυζαντινή προσωπογραφία μέσα από τα αρχαιολογικά τεκμήρια, τα έργα τέχνης και τις επιγραφικές μαρτυρίες (4ος – 15ος αιώνας)

Το ειδικό θέμα που θα απασχολήσει το 40ό Συμπόσιο της XAE κατά τη μία από τις τρεις ημέρες διεξαγωγής του θα έχει ως αντικείμενο τη συμβολή των αρχαιολογικών και επιγραφικών μαρτυριών μαζί με τη μελέτη των έργων τέχνης στην ανάδειξη προσώπων και οικογενειών στον βυζαντινό κόσμο από τον 4ο έως και τον 15ο αιώνα.

Ο επιστημονικός κλάδος της βυζαντινής προσωπογραφίας αντανακλά το ευρύτερο ενδιαφέρον που εκδηλώνεται τις τελευταίες δεκαετίες για τη συγκέντρωση πληροφοριών για άτομα και οικογένειες που ζούσαν και δρούσαν στα εδάφη του Βυζαντίου. Στην κατεύθυνση αυτή έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη προσωπογραφικά λεξικά και ερευνητικά προγράμματα που επικεντρώνονται στην προσωπογραφία διαφορετικών χρονικών περιόδων της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Κοινό, ωστόσο, χαρακτηριστικό των μελετών αυτών είναι ότι αντλούν προσωπογραφικές πληροφορίες κυρίως από τις γραπτές πηγές, αξιοποιώντας περιστασιακά μόνο τη μαρτυρία της αρχαιολογίας και της τέχνης. Από την άλλη πλευρά, πλήθος αρχαιολογικών μελετών εστιάζει σε περιπτώσεις παραγγελιοδοτών, δωρητών ή καλλιτεχνών, προσέγγιση που έχει ακόμη δυνατότητες δυναμικών προεκτάσεων.

Στόχος του ειδικού θέματος της ημερίδας του τριήμερου Συμποσίου είναι να προσεγγίσει το ζήτημα της προσωπογραφίας δίνοντας έμφαση στη μαρτυρία των αρχαιολογικών και επιγραφικών δεδομένων και των έργων τέχνης σε όλη τη διάρκεια της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, από τον 4ο έως και τον 15ο αιώνα. Ειδικότερα, θα αναδειχθούν ιστορικά ή και άγνωστα από τις γραπτές πηγές πρόσωπα και οικογένειες, για τα οποία αντλούνται πληροφορίες από τον υλικό πολιτισμό και την καλλιτεχνική παραγωγή του Βυζαντίου, σε μια προσπάθεια να τονιστεί η προσφορά της μαρτυρίας των υλικών καταλοίπων στην ανάδειξη του προσωπογραφικού ψηφιδωτού της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.

Ενδεικτικά, θεματικές της ημερίδας του τριήμερου Συμποσίου μπορούν να αποτελέσουν:

- Χορηγοί εκκλησιαστικών και κοσμικών αρχιτεκτονημάτων (πολεοδομία, κοσμική αρχιτεκτονική, ναοδομία, ταφική αρχιτεκτονική, αρχιτεκτονική γλυπτική).
- Δωρητές και παραγγελιοδότες έργων μνημειακής τέχνης και μικροτεχνίας (διάκοσμος ναών, οικιών και ταφικών μνημείων, φορητές εικόνες, χειρόγραφα, αντικείμενα πολυτελείας): τα πρόσωπα, οι απεικονίσεις τους, οι επιλογές τους.
- Καλλιτέχνες/τεχνίτες και οικογένειες καλλιτεχνών/τεχνιτών (έργα, βιογραφικά στοιχεία).
- Άτομα για τα οποία προορίζονται/κατασκευάζονται έργα τέχνης.
- Επιγραφές (π.χ. επιτάφιες, αφιερωτικές) και επιγράμματα σε μνημεία και έργα τέχνης με αναφορά σε πρόσωπα (παραγγελιοδότες, καλλιτέχνες, τεχνίτες κ.ά.).
- Βυζαντινές σφραγίδες ως μέσο έκφρασης προσωπικών εικονογραφικών επιλογών.
- Ιδιαίτερες λατρευτικές προτιμήσεις ατόμων και οικογενειών, όπως εκφράζονται μέσα από τις εικονογραφικές τους επιλογές.

Κατά την ημέρα διεξαγωγής της ημερίδας, εκτός από τις εισηγήσεις, οι οποίες έχουν ανατεθεί σε επιστήμονες με σχετική εξειδίκευση, θα παρουσιασθούν και οι συναφείς με το θέμα ανακοινώσεις.

Η γλώσσα του Συμποσίου είναι η ελληνική.

Ξένοι ομιλητές μπορούν να μιλήσουν σε αγγλική ή γαλλική γλώσσα.

Οι ανακοινώσεις του 40ού Συμποσίου της XAE, τόσο οι ελεύθερες όσο και εκείνες της Ημερίδας, θα πρέπει να είναι πρωτότυπες και να αποτελούν ουσιαστική συμβολή στην επιστήμη. Η διάρκειά τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 15 λεπτά της ώρας. Τα θέματα των ανακοινώσεων πρέπει να εντάσσονται στο πλαίσιο της βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. Σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, δεν θα γίνονται δεκτές ανακοινώσεις των οποίων το περιεχόμενο αναφέρεται σε μνημεία και έργα τέχνης νεότερα του 1830. Αποκλείεται η περίπτωση της συμμετοχής με δύο ανακοινώσεις, ακόμα και εάν η μία από αυτές είναι σε συνεργασία με άλλον ομιλητή.

Σημειώνεται ότι κατά την κατάθεση της συμμετοχής-περίληψης θα πρέπει να δηλωθεί εάν η ανακοίνωση αφορά τις ελεύθερες ανακοινώσεις ή εντάσσεται στο ειδικό θέμα.

Λόγω του μεγάλου αριθμού συμμετοχών στο *Συμπόσιο της XAE*, το Διοικητικό Συμβούλιο ενθαρρύνει τους ενδιαφερόμενους, κυρίως εκείνους οι οποίοι σκοπεύουν να παρουσιάσουν ανασκαφές, αναστηλωτικά έργα και συντήρηση μνημείων και έργων τέχνης, να χρησιμοποιήσουν τον εναλλακτικό τρόπο παρουσίασης των ανακοινώσεών τους με τη μορφή επιτοίχιων πινακίδων (posters). Οι συμμετέχοντες θα αναλάβουν τη διαμόρφωση και υλοποίηση των πινακίδων, διαστάσεων 60×85 εκ. (A1), ενώ την ανάρτησή τους σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο θα αναλάβει η Οργανωτική Επιτροπή. Οι πινακίδες θα πρέπει να παραδοθούν στην Οργανωτική Επιτροπή το πρώι της παραμονής της έναρξης του Συμποσίου. Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου θα προβλεφθεί χρόνος για την παρουσίαση των θεμάτων στους συνέδρους. Στην περίπτωση που οι υγειονομικές συνθήκες επιβάλουν την διαδικτυακή διεξαγωγή του Συμποσίου, θα ακολουθήσουν ειδικές οδηγίες για τις παρουσιάσεις με τη μορφή επιτοίχιων πινακίδων, οι οποίες τότε θα λάβουν ηλεκτρονική μορφή.

Σημειώνεται ότι κατά την κατάθεση της συμμετοχής-περίληψης θα πρέπει να δηλωθεί εάν αφορά ανακοίνωση με τη μορφή επιτοίχιας πινακίδας.

Όπως και στα προηγούμενα Συμπόσια, προβλέπεται η έγκαιρη δημοσίευση περιλήψεων των εισηγήσεων, των προφορικών και των επιτοίχιων ανακοινώσεων. Η δημοσίευση αυτή έχει τον χαρακτήρα της πρώτης παρουσίασης με σκοπό την προκαταρκτική ενημέρωση. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να στείλουν την περίληψη της ανακοίνωσής τους (χωρίς υποσημειώσεις ή βιβλιογραφία), στην οποία μπορούν να ενταχθούν μόνον μικρά γραμμικά σχέδια, ακολουθώντας τις παρακάτω προδιαγραφές:

- Το όνομα του ομιλητή (επίθετο, βαπτιστικό) και ο τίτλος της ανακοίνωσης θα προηγούνται με πεζά γράμματα, στα ελληνικά και αγγλικά.
- Στη συνέχεια θα αναφέρεται εάν η ανακοίνωση αφορά το ειδικό θέμα.
- Ακολούθως θα σημειώνεται εάν η ανακοίνωση θα είναι προφορική ή επιτοίχια.
- Το κείμενο της ελληνικής περίληψης, το οποίο δεν πρέπει να περιλαμβάνει λιγότερες από 250 και οπωσδήποτε αυστηρά όχι περισσότερες από 500 λέξεις.
- Μια σύντομη περίληψη έκτασης π. 100 λέξεων στα αγγλικά.

- Στις περιπτώσεις που εντάσσονται 1 ή 2 μικρά γραμμικά σχέδια, τότε τα κείμενα (ελληνικά και αγγλικά) δεν πρέπει να έχουν συνολικά λιγότερες από (250+100) 350 λέξεις.
- Τα γραμμικά σχέδια, εάν υπάρχουν, πρέπει να κατατεθούν σε ψηφιακή μορφή.
- Γραμματοσειρά: Times New Roman: 12' και διάστιχο: 1,5.
- Στο τέλος της περίληψης πρέπει απαραίτητα να δηλώνονται με πεζά γράμματα για κάθε ομιλητή, στα ελληνικά και αγγλικά:
 - το όνομα του ομιλητή,
 - η ιδιότητα του ομιλητή,
 - ο φορέας του ομιλητή,
 - η ηλεκτρονική διεύθυνση του ομιλητή,
 - η ταχυδρομική διεύθυνση του ομιλητή,
 - και ένα τηλέφωνο επικοινωνίας με τον ομιλητή.

Οι περιλήψεις πρέπει να περιλαμβάνουν ουσιαστικές πληροφορίες γύρω από το θέμα, το περιεχόμενο και την πρωτοτυπία της ανακοίνωσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας και ειδικότερα η Οργανωτική Επιτροπή του 40ού Συμποσίου της XAE επιφυλάσσεται να προτείνει αλλαγές ή να αποκλείσει ανακοινώσεις οι οποίες:

- δεν άπτονται των πεδίων της βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης,
- δεν πληρούν τις προϋποθέσεις πρωτοτυπίας και συμβολής στην επιστήμη,
- περιλαμβάνουν προσωπικές επιθέσεις,
- κατατίθενται εκπρόθεσμα.

Τελευταία ημέρα υποβολής των περιλήψεων ορίζεται η Δευτέρα, 31 Μαΐου 2021. Οι περιλήψεις θα πρέπει να σταλούν στην ηλεκτρονική διεύθυνση της XAE: chae1884@gmail.com.

Η Πρόεδρος

Μαρία Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου

Η Γενική Γραμματέας

Ιωάννα Μπίθα

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Γραμματεία του 40ού Συμποσίου της XAE:

*Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία, c/o Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Αθήνα,
και Σοφία Γιαννιώτη, Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή, 9:00-14:00, τηλ. 213 213 9556.*

*Η αξία των τομιδίου με το πρόγραμμα και τις περιλήψεις των εισηγήσεων και των
ανακοινώσεων του Συμποσίου έχει ορισθεί στο ποσό των 15 €.*

Η συνδρομή των μελών της XAE για το 2021 έχει ορισθεί στο ποσό των 30,00 €.

*Η καταβολή της συνδρομής ή των συνδρομών παρελθόντων ετών μπορεί να γίνεται
κατά τη διάρκεια του Συμποσίου. Συστήνεται όμως σε όσους έχουν τη δυνατότητα η
ηλεκτρονική κατάθεση των συνδρομών στους παρακάτω λογαριασμούς της XAE:*

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος: IBAN GR5101100800000008067565229.

Alpha Bank: IBAN GR670140115002320011728.

(Δικαιούχος: Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία)

Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου οι εκδόσεις της XAE θα πωλούνται με έκπτωση 40%.

*Ειδικά για τα ταμειακώς εντάξει μέλη της XAE (συμπεριλαμβανομένου του τρέχοντος
έτους) οι εκδόσεις της XAE θα πωλούνται με έκπτωση 50%.*

*Για την εγγραφή στον ηλεκτρονικό κατάλογο αποδεκτών των ανακοινώσεων της XAE,
παρακαλούμε να στείλετε σχετικό μήνυμα στο: chae1884@gmail.com.*